

**Trouwens, het enige voorwoord tot een werk
is het brein van de lezer (Álvaro de Campos)**

Uit de automatheek

A dream you dream alone is only a dream. A dream you dream together is reality. (Yoko Ono)

Goed, het begint met een slapende voet. Onwillekeurig vraag je je af waar dat naar toe gaat: naar een slaaphand en, uiteindelijk, naar een slungelig lijf dat sluimert op de bank? Dromend van dromen, op zoek naar de uitgang, weg uit het onderbewustzijn? Slapen is voor de dommen! Kopje koffie? God, wat ben ik moe.
Laat me dromen.

***

Ay

***

Kopje koffie! Godzilla de hartenbreker neemt het op tegen Lancelot met de zwarte voeten en het blanke zwaard. Twee gepantserde lijven tegenover elkaar, de één groen geschubd, de ander beplaat met Keltisch staal, elkaar bewerkend met klauw en kling. Godzilla is te plat, Lancelot te verheven, we vinden hen niet in dit werkje, zeker niet lijfelijk, hooguit naar de geest. Met antibacteriële zeep was ik de onschuld van mijn handen.

***

Voor je ligt het werk van een verdwenen dichter, een man die zichzelf een man van porselein noemde. Porselein is sterker dan je denkt, porselein kent zeven levens. Uit de kast van grootmoeder verhuist het kopje van porselein naar één van de kleinkinderen, via een tweedehands winkel naar het studentenhuis, enzovoort. Tot het onderweg voor de achtste keer valt, ditmaal op het oor. En breekt. Kopje koffie?

***

Is het tien uur? Twaalf uur? Zeven uur, vier uur, vijf uur...

Zijn we bang of domweg verdwaald? Verdwaald in eenvoudige woorden?

***

Parelvissers, oesterzwammen, vliegenvangers
Hippocampe, seahorse, zeepaardje

***

De dichter is vaak op stap, gehaast soms, soms slenterend, naar het strand en naar de stad, op het gras, tussen de bomen. Hij is verdwenen maar tussen de regels lezen we dat hij één weg goed kent, de weg naar zijn hart. Hij telt tot vier, tot vijf, hij telt de slagen van de torenklok, de slagen van zijn hart. Hij telt de zandkorrels, één voor één.

***

We doen het vaak zo gedachteloos, onze vinger naar de schakelaar brengen. Om de gedachtestroombaan te onderbreken en het licht aan te doen. Of uit.

Genoeg. Laat me je iets vertellen. Het is nu zo'n vijf jaar geleden dat ik hem voor het eerst ontmoette. Hij zat alleen aan een tafeltje in een hoek van het café en schreef in een schriftje. Juist door zijn mimicry, 'Ik ben onopvallend', viel hij me op. Ik bestelde koffie en liep naar zijn tafel, vroeg of de stoel tegenover hem vrij was. Hoewel hij leek te schrikken, knikte hij, deed zijn schriftje dicht en keek nadrukkelijk over mijn schouder. Het was duidelijk dat hij het gesprek niet zou beginnen. Ik dronk mijn koffie en keek toe hoe hij een sigaret opstak, hoe hij, met zijn vingers gebogen rond zijn sigaret, de sigaret met korte tussenpozen naar de hoek van zijn mond bracht en rookte. "Kopje koffie?" vroeg ik, nadat ik mijn koffie had gedronken en doelloos met het kopje begon te spelen. Hij knikte. Zo raakten we aan de praat.

Nu hij me eenmaal was opgevallen ontmoetten we elkaar vaker, eerst nog toevallig, maar na enige tijd leerde ik zijn stapgewoonten kennen en kon ik er min of meer van op aan dat ik hem tegenkwam op de plaatsen en de momenten die ik verwachtte. Toen hij dat doorhad, stelde hij voor om in het vervolg maar af te spreken.

Zijn schriftje sloeg hij allang niet meer angstvallig dicht als hij me zag en ik ontdekte dat hij er gedichten in schreef, hetgeen hij aarzelend toegaf. Vroeger, zo vertelde hij, schreef hij zijn gedichten op losse papiertjes en bewaarde hij ze in een schoenendoos, een schoenendoos die hij eens in de zoveel tijd leegde in de papierbak, "als ze klaar waren voor hergebruik." Of hij dat serieus meende weet ik niet, net zomin als ik er zeker van ben dat ik begreep wat hij bedoelde. Hij heeft me nooit willen uitleggen waarom hij met deze gewoonte heeft gebroken.

Naarmate ik hem beter leerde kennen, werd hij steeds transparanter. Het afgelopen jaar leek hij haast doorzichtig.

***

"Ken je de Russische dichter Chlebnikov? Hij droeg zijn manuscripten altijd met zich mee in een oude kussensloop."

Hij opende zijn hand.

***

"Wat lees je?", vroeg ik.

Als antwoord liet hij me het boek zien. Ik boog naar hem toe, om de titel op de donkergroene omslag te kunnen lezen. Ik keek naar zijn hand, naar zijn pols, die smal was voor een man, en desondanks de indruk wekte krachtig te zijn, naar de haartjes op zijn pols. - Ik hou van de haartjes op zijn polsen, zijn polsen die voortdurend uit zijn mouwen weten te ontsnappen. - Hij borg het boek op in zijn tas. Hij zat er niet mee als hij lezend werd gezien maar vond dat hij met een dichtgeslagen boek op tafel een verkeerd signaal af gaf.

Op veel mensen komt hij over als rustige, beschouwende man. In werkelijkheid is hij een praatjesmaker, je kent het wel, zo iemand waarvan wordt gezegd dat hij een klein hartje heeft. In zijn geval is deze uitdrukking trouwens misplaatst, al wekt hij graag de indruk overall verstand van te hebben.

"Ben je naar de kapper geweest?", vroeg hij.

"Ja, wat vind je ervan?"

"Mooi. Niet anders dan anders, wat verzorgder. Het staat je echt heel

goed, mooi."

"Gisteren las ik gedichten van William Carlos Williams. Ken je hem?"

"Nee", zei hij, "Nog niet."

"Kopje koffie?"

***

Ik herinner me die keer dat ik hem vroeg waarover hij schreef. "Over van alles. Over jou, over ons, over mij. Min of meer in die volgorde" zei hij. Hij vermeed oogcontact. "Ik zal je ze weleens laten lezen. Als ze af zijn." Ik lachte. Even daarvoor had hij nog gezegd dat de gedichten nooit af waren. Hij keek me aan.

***

We stonden in zijn keuken. "Kortstondig genot vraagt vaak om behoorlijke inspanningen" zei hij. "Neem dit nu." Hij wees naar de pastamachine op het aanrecht. "Je hebt toch gezien hoe arbeidsintensief het is? Deeg maken, laten rusten, draaien, weer draaien, koken. En dat voor een minuut of tien eten." Hij lachte. "En als je morgen weg bent, haal ik het ding uit elkaar en was ik het af, onderdeel voor onderdeel."

Ik keek zijn keuken rond. Er was genoeg te zien, de muren hingen vol met schilderijtjes. "Houd je van bergen?", vroeg hij. Ik wist dat hij hoopte dat ik ja zou zeggen. "Ik ken weinig vrouwen die echt van bergen houden" zei hij.

Plotseling zei hij: "Als we elkaar niet kwijt willen raken, zullen we echt ons best moeten doen om dat te voorkomen." Hij beweerde dit met zo'n stelligheid dat ik niet aan zijn inzet twijfelde.

Het was de laatste keer dat ik hem zag.

***

Ik vertelde al dat hij steeds transparanter werd? Bijna doorzichtig?

Soms heb ik het gevoel dat hij zo goed is geworden in onopvallend zijn

dat hij zelfs mij niet meer opvalt. Andere keren vraag ik me af of hij "blind over de straat is gegaan", zoals hij ergens schreef.

***

*Eer dat ik de waarheid ken, heeft ze alweer afgedaan
zo ga ik door het leven: geestig maar onbekwaam*

***

Ik hou van hem, had ik de moeilijke woorden maar gezegd.
Mijn ogen moeten wennen aan het duister.
Vaak voel ik me naar, natuurlijk voel ik me naar, het is

alsof hij me in de steek heeft gelaten. Toch lukt het me telkens om uit dit drama te stappen en terug te keren bij wat ik voor hem voel.

***

Het is breekbaar.

***

Toch heb ik sterk het gevoel dat onze wegen elkaar weer gaan kruisen.
Wanneer we de moeilijke woorden hebben afgeleerd.

***

Wel. Tijd om te beginnen.

***

De laatste keer dat ik bij hem was, zag ik 's ochtends op de keukentafel een velletje papier waarop een paar woorden waren gekrabbeld. Het was uit zijn schriftje gescheurd. Ik pakte het en deed het in mijn tas toen hij de keuken uit liep:

*Laten we beginnen met
een versleten beeld: een klop
op een deur, de deur blijft
gesloten. Eenvoudig, maar
ingewikkeld genoeg*

***

Het is tijd.

***

God, wat ben ik moe.
Laat me dromen

Sacha Geevers
Amsterdam
januari 2011

nawoord bij een voorwoord

bijna twee jaar later is het nu, eind 2012, en vorige week trof ik sacha, voor het eerst in lange tijd. bij de zuivel, in de albert heijn. ze vertelde me dat ze hem niet meer heeft gesproken, de dichter, hem niet meer heeft geschreven ook.

hoe zou ze ook, ik herinner me dat ze zijn adres niet heeft.

ze zei dat ze geen moeite heeft met hoe hij is, integendeel, ze houdt van hem, alleen zijn onvermogen om er eerlijk over te zijn, over wie hij is, kwetst haar. nog iedere dag. de afgelopen jaren heeft ze haar hart uitgestort. eerst bij vrienden, vriendinnen vermoed ik, en, toen dat niet meer werkte, publiek, op fb. ik volgde haar maar ontmoette haar maar zelden. lachend zei ze dat ze vaak onzichtbaar is, ik begreep haar niet. totdat haar beeld vervaagde.

***

de afgelopen week heb ik elke nacht van haar gedroomd

c.g.